

Projekt

z dnia 10 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W PIŃCZOWIE**

z dnia 2024 r.

**w sprawie uchwalenia i realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Pińczów
na lata 2025-2027**

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r., poz. 1465 z późn. zm.), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024r., poz. 177 z późn. zm.), uchwała się co następuje:

- § 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Pińczów na lata 2025-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Pińczów oraz Dyrektorowi Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pińczowie.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Kancelaria Adwokacka
Adwokat Michał Zelek
ul. Stara Wieś 23b
28-400 Bogucice Pińszcze
NIP: 67-175-2412

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Pińczowie
z dnia 2024 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Pińczów na lata 2025 – 2027

I Wstęp

Niniejszy Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie Pińczów od 2016r.

Rodzina, to podstawowa komórka społeczna i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, która oddziałuje na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego postępowanie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina, z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swoich członków, w szczególności dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Problemy występujące w rodzinie często są złożone. Główne problemy dezorganizujące życie rodzin to: uzależnienia, przemoc, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna. W przypadku jakichkolwiek dysfunkcyjności rodziny dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa.

Głównym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest największym zyskiem dla społeczności lokalnej, w każdej sferze życia.

Działania z zakresu pomocy rodzinie są realizowane przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pińczowie. W ramach wspierania funkcji opiekuńczych rodziny dziecka w strukturach M-GOPS działają:

- Punkt środowiskowy, który współpracuje z rodzicami, opiekunami dziecka, placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a przede wszystkim zajmuje się bezpośrednią indywidualną pracą z dziećmi, rozwijając ich indywidualne zdolności oraz kształtując pozytywne zachowania społeczne;
- Asystent rodziny współpracujący z rodzinami, w których występują zaburzenia funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wspiera rodziców w działaniach zmierzających do poprawy funkcjonowania. Asystent rodziny współpracuje z pracownikami socjalnymi, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, policją, sądem, PCPR, a także innymi instytucjami ukierunkowanymi na pomoc dziecku i rodzicom w osiągnięciu stabilizacji życiowej, gwarantującej dzieciom bezpieczne środowisko wychowawcze;
- Zespół interdyscyplinarny, który zajmuje się problemem przemocy w rodzinie na terenie gminy. Wśród swoich członków skupia przedstawicieli instytucji działających na rzecz przeciwdziałania temu zjawisku.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024r., poz. 177 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024r., poz. 1283 z późn. zm.),

- ustawie z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023r., poz. 1923 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024, poz. 1673),
- ustawie z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023, poz. 1939 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r., poz. 1939 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024r., poz. 1576),
- ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024r., poz. 323 z późn. zm.),
- ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023r., poz. 1993 z późn. zm.).

II. Diagnoza

Powierzchnia Gminy Pińczów wynosi 213 km². Gminę zamieszkuje 19040 osób (stan na 31.10.2024r.), przy czym w samym mieście zameldowanych jest 9452 osób.

Tabela:

Liczba ludności w Gminie Pińczów wg. kategorii wieku: stan na 31.10.2024r.

Ludność wg. kategorii wiekowej				
Kobiety				
w wieku:	0-17 lat	18-60 lat	powyżej 60 lat	Ogółem
Miasto	633	2348	1978	4959
Wieś	844	2567	1423	4834
łącznie:				9793
Mężczyźni				
w wieku	0-17 lat	18-65 lat	powyżej 65 lat	Ogółem
Miasto	685	2737	1071	4493
Wieś	832	3085	837	4754
łącznie:				9247
RAZEM:				19040

Pod opieką Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pińczowie znajduje się 436 rodzin, w których skład wchodzi 773 osoby (stan na dzień 31.10.2024r.).

Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą M-GOPS przedstawia się następująco:

Rodziny	Liczba rodzin
Z dziećmi do 18 r. ż.	82
Wielodzietne	17
Niepełne	28

Struktura rodzin objętych pomocą M-GOPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

	Liczba dzieci w rodzinie						
	1dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 i więcej dzieci
Liczba rodzin	31	34	11	4	1	0	1

Liczba dzieci z terenu Gminy Pińczów w rodzinach zastępczych:

- spokrewnionych : 14
- niezawodowych : 8

Liczba dzieci w placówkach typu rodzinnego: 0

Liczba dzieci w innych placówkach:

- placówka opiekuńczo- wychowawcza: 4
- placówka opiekuńczo – wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego: 0
- Rodzinny Dom Dziecka: 0

III ANALIZA SWOT (mocne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia)

Aby określić właściwe cele oraz zaprojektować skuteczne działania na rzecz dziecka i rodziny należy posłużyć się analizą SWOT, czyli należy przeanalizować obecny potencjał gminy (mocne i słabe strony) oraz wskazać warunki i procesy zewnętrzne, które wpływać będą lub wpływają na funkcjonowanie gminy w analizowanym obszarze (szanse i zagrożenia).

Mocne Strony	Słabe Strony
<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja celów zawartych w dokumentach: <ul style="list-style-type: none"> - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta i Gminy Pińczów na lata 2021-2027 -Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Innym Uzależnieniom na lata 2022-2025 -Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak chęci do podjęcia i utrzymania pracy zarobkowej • Niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych • Brak mieszkań chronionych • Brak współpracy rodzin w zakresie zmiany stylu życia • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych • Bierna postawa i brak zaangażowania rodzin wobec występujących problemów, niechęć do współpracy z

<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej • Funkcjonowanie Miejsko-Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pińczowie • Poradnictwo specjalistyczne – dyżury psychologa w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pińczowie • Realizacja przez M-GOPS Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 we współpracy z Bankiem Żywności • Działalność punktu środowiskowego - organizacja czasu wolnego dzieciom, pomoc w odrabianiu lekcji, zapewnienie opieki, współpraca z rodzicami i opiekunami • Współpraca asystenta rodziny z rodzinami dysfunkcyjnymi oraz instytucjami działającymi na rzecz rodziny, m.in.: placówkami oświatowymi, przychodniami zdrowia, PCPR, KPP, Sądem Rejonowym, kuratorami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Świętokrzyskim Centrum Psychoterapii Promedic, PUP • Wprowadzenie standardów ochrony małoletnich • Wystarczająca ilość placówek oświatowych na terenie gminy; • Funkcjonowanie dwóch placówek opieki nad dziećmi do lat 3 (klub dziecięcy oraz żłobek) • Objęcie pomocą w postaci dofinansowania dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach; • Rozwinięta baza rekreacyjno-sportowa (Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, boiska Orlik, zielone siłownie, place zabaw) • Funkcjonowanie Gminnej Karty Dużej Rodziny 	<p>placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roszczeniowość i niezaradność rodzin korzystających z pomocy społecznej - uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) • Brak rodzin wspierających • Uzależnienia od alkoholu, nikotyny i substancji odurzających • Długi czas oczekiwania na leczenie odwykowe • Bardzo długi czas oczekiwania na pierwszorazowe wizyty dzieci u lekarza psychiatry • Zatrudnienie tylko jednego asystenta rodziny na terenie miasta i gminy Pińców, współpracującego z maksymalną ilością rodzin
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez PSCK, Bibliotekę Publiczną • Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez Stowarzyszenie Rozwoju Kulturalno-Gospodarczego Powiatu Pińczowskiego • Funkcjonowanie świetlic wiejskich działających w strukturze PSCK • Działający w Pińczowie DPS • Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców • Funkcjonujący w strukturze PSCK Uniwersytet Trzeciego Wieku • Funkcjonowanie Pińczowskiej Karty Seniora • Wspieranie rodzin i osób samotnych poprzez przyznawanie zasiłków celowych na zakup opału i udzielenie pomocy w realizacji tego zadania • Realizacja Programu Wieloletniego „SENIOR+” Na Lata 2021-2025 Moduł II – zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”/ Klubu „Senior+” • Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawności” –edycja 2024 • Korpus wsparcia seniorów na rok 2024 Moduł II – opaska bezpieczeństwa 	
<p>Szanse</p>	<p>Zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa sytuacji rodzin wielodzietnych • Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników instytucji wspierających rodzinę • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę • Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych • Edukacja rodzin poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, zarządzania budżetem domowym, dostęp do poradnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost kosztów utrzymania rodziny • Wzrost zjawisk społecznie nieakceptowanych, również wśród dzieci i młodzieży tj. przemoc, alkoholizm, narkomania, uzależnienie od internetu , demoralizacja, itp. • Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców • Rozluźnienie więzi rodzinnych • Przyzwyczajenie się rodzin do korzystania z pomocy społecznej • Zbyt niskie kryteria dochodowe, uprawniające do otrzymania

specjalistycznego <ul style="list-style-type: none"> • Mobilizowanie młodzieży i dorosłych do podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez kursy, szkolenia, udział w projektach aktywizujących zawodowo • Planowanie utworzenia Centrum Usług Społecznych • Przyznanie wsparcia na realizację Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla j.s.t – edycja 2025r. 	świadczeń socjalnych, rodzinnych oraz Funduszu Alimentacyjnego
---	--

Rodziny z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi stanowią znaczącą część podopiecznych pomocy społecznej. Najczęściej występujące dysfunkcje to:

- uzależnienia,
- przemoc domowa,
- bezradność w sprawach socjalno- bytowych,
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych ,
- problemy w pełnieniu ról społecznych.

Powyższe dysfunkcje wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną rodziców, problemami w relacjach międzyludzkich, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi.

W związku z powyższym istotną rolę odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym i rzeczowym. Pracownicy socjalni to pierwsze osoby, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku – przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

IV Zasoby

Institucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

nazwa placówki		Rodzaj działalności
1	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Praca socjalna, praca asystenta rodziny, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach, specjalistyczne poradnictwo, aktywizacja społeczno – zawodowa, obsługa Karty Dużej Rodziny, punkt środowiskowy dla dzieci, asystent osobisty osoby niepełnosprawnej, korpus wsparcia seniora, dystrybucja artykułów spożywczych – Bank Żywności
2	Urząd Miejski	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów socjalnych, zasiłków losowych, wyprawki szkolnej, dowozy dzieci niepełnosprawnych, wydawanie decyzji potwierdzających

		prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób nieubezpieczonych mających niskie dochody
3	Miejsko – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu, wsparcie terapeutyczne dla osób uzależnionych i ich rodzin poprzez działalność Punktu Konsultacyjnego,
4.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Wspieranie i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy domowej, współpraca z M-GKRPA
5	Placówki służby zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
6	Placówki oświatowe: przedszkola, szkoły podstawowe, punkty przedszkolne	Działalność edukacyjno – wychowawcza, wsparcie psychologiczno – pedagogiczne dla rodziców i dzieci
7	Placówki opieki nad dziećmi do lat 3: -Klub Dziecięcy Nr 1 w Pińczowie -Żłobek Nr 1 w Pińczowie	Działalność opiekuńczo – wychowawcza nad dziećmi od 20 tygodnia życia do lat 3
8	Sąd i kuratorzy sądowi	Pomoc rodzinom w odzyskiwaniu prawidłowych postaw społecznych
9	Komenda Powiatowa Policji	Działania zapobiegające przemocy w rodzinie i prowadzenie monitoringu w rodzinach zagrożonych kryzysem

V. Adresaci

Adresatami Programu są:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- dzieci i młodzież , którym rodzina nie zapewnia należytej opieki.

VI. Zadania i cele

Cel główny: Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.

Cel szczegółowy 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka .	
zadania	Wskaźnik realizacji działań
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych

	pomocą
Objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci	- liczba dzieci korzystających z dożywiania - liczba rodzin korzystających z pomocy Banku Żywności
Zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej	- liczba osób dorosłych i dzieci przebywających w placówkach
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej oraz na kontynuację nauki	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach
Cel szczegółowy 2 Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących problemów	
Zadania	Wskaźniki realizacji działań
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	- liczba rodzin objętych działaniami - liczba i rodzaj działań
Współpraca z Miejsko – Gminna Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołem Interdyscyplinarnym	- liczba rodzin objętych działaniami - liczba i rodzaj działań
Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia	- liczba i rodzaj działań
Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	- liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy
Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin	- liczba osób i rodzin objętych wsparciem
Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitoring terapii rodziców	- liczba rodzin objętych monitoringiem

VII Finansowanie

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Pińczów na lata 2022-2024 odbywać się będzie w ramach środków budżetowych Gminy Pińczów oraz innych środków pozyskiwanych z innych źródeł .

VIII Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakładanym efektem realizacji Programu jest polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka. Działania są ukierunkowane na konsolidację współpracy różnych grup społecznych, instytucji celem odbudowywania właściwych relacji rodzinnych w tym: pozostawienia dzieci w miejscu zamieszkania, powrót dziecka do rodziny.

IX Koordynowanie i realizacja Programu

Program będzie realizowany i koordynowany przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pińczowie.

IX Monitorowanie

Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Burmistrza Miasta i Gminy Pińczów za pośrednictwem Dyrektora M-GOPS w Pińczowie w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Miejskiej w Pińczowie sprawozdania z realizacji Programu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024r., poz. 177 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Natomiast stosownie do art. 179 ust.2 tej ustawy rada gminy uchwała gminny program wspierania rodziny. W związku z upływem terminu obowiązywania uchwalonego w 2022 roku programu wsparcia rodziny niezbędne jest podjęcie przedmiotowej uchwały.

BURMISTRZ

mgr inż. Włodzimierz Badurak